

התקנת לוחות במתח עד 1,000 וולט

01-43

תפעול מיתקן החשמל במעונות סטודנטים

? השאלה מתייחסת למעונות סטודנטים. קיימים שני סוגים של מעונות:

- מבנה (הכולל בין קומה אחת לארבע קומות) שנבנה בראשית שנות ה-70, בכל קומה עד 16 חדרי מגורים, מטבחון משותף, מקלחת ושירותים משותפים, ופרוזדורי מעבר. הלוח הקומתי מותקן במסדרון בתוך נישה הסגורה באמצעות דלת. לוח זה מזין את החדרים ואת השירותים המשותפים. כל לוח קומתי מוזן מלוח ראשי של המבנה הממוקם בחדר חשמל נפרד.
- מעון סטודנטים שנבנה כבניין דירות, בו בכל דירה יש 2-3 חדרים. לכל סטודנט הגר בדירה יש חדר. חלק מהדירות מיועדות למשפחות. לכל דירה יש לוח ייעודי המותקן מחוץ לדירה או בתוכה, ולוח זה מוזן מלוח ראשי הממוקם בכניסה למבנה.

בחוק החשמל ותקנותיו מופיעות הגדרות של "עבודת חשמל", "מיתקן חשמלי", ו"חשמלאי".

בהתאם להוראות פנימיות שיש במעונות, במקרה של הפסקת חשמל באחד הלוחות כתוצאה של פעולת אחת ההגנות (מא"ז ראשי, מפסק מגן, מא"ז של אחד המעגלים הסופיים), הטיפול יבוצע על-ידי חשמלאי בלבד. במעונות בהם מדובר יש כ-5,000 מיטות.

השאלה היא, האם כדי לחסוך בכוח אדם ניתן לאפשר למי שאינו חשמלאי לבצע את חידוש האספקה לאחר פעולה של אחת ההגנות כפי שפורט לעיל?
 האם ניתן להתייחס בתשובה לשני הסוגים של המעונות?

! תשובת הוועדה

לוחות המיועדים לתפעול של אנשים שאינם מיומנים, כגון לוחות במעונות סטודנטים, צריכים לעמוד בנדרש בת"י 1419 חלק 3 - "לוחות מיתוג ובקרה למתח נמוך: דרישות מיוחדות ללוחות מיתוג ובקרה המיועדים להתקנה במקומות נגישים לאנשים לא מיומנים - לוחות חלוקה". הגישה של אנשים לא מיומנים (אנשים שאין ברשותם רשיון לביצוע עבודות חשמל) ללוחות אלה היא רק לצורך פעולות כגון מיתוג.

יש למקם דף זה אחרי דף 01-42

המשך בגב הדף

התקנת לוחות במתח עד 1,000 וולט

01-43

בתקנה 17 בתקנות החשמל (התקנת לוחות במתח עד 1,000 וולט),
העוסקת ב"הגנה בפני מגע מקרי", נקבע:

*"חלקים חיים חשופים ונגישים בלוח או מעל למעבר שלו יוגנו בפני
מגע מקרי בדרגת הגנה IP 2XX לפחות, לפי ת"י 981. הוראות תקנה
זו לא יחולו על לוח המותקן בחדר או בתא מיוחד שהגישה אליו מיועדת
לחשמלאי בלבד".*

לאור האמור לעיל, בלוח חשמל העומד בנדרש בת"י 1419 חלק 3 וכן בנדרש
בתקנה 17 בתקנות החשמל (התקנת לוחות במתח עד 1,000 וולט), גם
לאיש שאינו מיומן מותר לתפעל מא"ז או מפסק מגן.

בלוח שאינו עומד בנדרש בתקנה 17, גם פעולת מיתוג בסיסית (הפעלת
מא"ז) עלולה להיות "עבודה במיתקן חי" או "עבודה בקרבת מיתקן חי",
כמוגדר בתקנות החשמל (עבודה במיתקן חי או בקרבתו).